

ਐਮਐਮਐਸ ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਅਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ ਜੇ.

ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ - ਜਵਾਬਦੇਹ

2014 ਦਾ FAO-M ਨੰ.371

ਦਸੰਬਰ 2, 2017

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955—S.21 ਅਤੇ 24—ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1980—S. 151—
ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ—ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ
ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ—ਰੱਖਿਆ ਬੰਦ—ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ—ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ
ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ
ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ—ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੰਦ - ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ
ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ - ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡਿਫਾਲਟਰ, ਪਤੀ
/ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਹੋਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ, ਬੇਵੱਸ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੋਰ ਉਦਾਸੀਨ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਨਿਰਾਸ਼ਾ,
ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ
ਬਾਵਜੂਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਅਦਾਲਤ ਉਸਦੀ ਧੁਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਨੱਚੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀ
ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣ ਕੇ ਬੈਠ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਕਿ ਉਕਤ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲ ਦੀ
ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟਾਲਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੀ
ਤਲਵਾਰ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਉੱਤੇ ਲਟਕਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ
ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ
ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਏਗਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ,
ਐੱਚ.ਐੱਮ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ
ਲਈ ਦੁਖੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਵਿਵਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧੱਕ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ,
ਜੋ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ, ਸਥਿਤੀ/ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇਗੀ, ਜੋ
ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ
ਬਿਨਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਇਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ / ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਫਲ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ
ਹੈ। ਇਹ ਡਿਫਾਲਟ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ
ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਬਣਨਾ।

(ਪਰਾ ੮)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੀਪੀਸੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਚੁੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਓ। ਐਚ.ਐਮ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ਪਰਾ 11)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 23 (1) (ਏ) ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਚ.ਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 17)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਪੌਡੋਟ-ਲਾਈਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਕਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ, ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ HM ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ?

(ਪਰਾ 21)

ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਗੋਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਗਲਤ' ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਤਲਾਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ, ਲਾਭ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਗਲਤ. ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਏ) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ 'ਤੇ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਤੀ ਮੌਕਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ

ਤਲਾਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੀ ਗਈ 'ਗਲਤ' ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਾਰਾ 22)

ਜੀ.ਐਸ.ਬੈਂਸ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਵਿਜੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਏ.ਐੱਸ.ਚੀਂਡਸਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਆਗਸਟੀਨ ਜਾਰਜ ਮਸੀਹ, ਜੇ.

(1) ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਪਤੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਇਕ-ਪਤਨੀ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਸੀ। ਝਗੜਾਛੂ, ਰੁੱਖੀ, ਬੇਪਰਵਾਹ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਔਰਤ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਬਲਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਸੀਹੇ ਦਿੱਤੇ। ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 20.01.2014 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਤਨੀ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 30,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪੈਂਡੈਂਟ-ਲਾਈਟ ਅਤੇ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 03.03.2015 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। 07.05.2015 ਨੂੰ, ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 17.08.2015 ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 15,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 17.08.2015 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 08.09.2015 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 08.09.2015 ਨੂੰ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, 20,000/- ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਪੈਂਡੈਂਟ-ਲਾਈਟ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬਿਨੈ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਅਪੀਲ 20.10.2015 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) 20.10.2015 ਨੂੰ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 08.09.2015 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸਦਾ ਬਚਾਅ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ 07.12.2015 ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ 10.08.2016 ਨੂੰ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮਾਮਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਕੇਸ ਨੂੰ 31.05.2017 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਸਲ ਮਿਤੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 25.08.2017 ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਮਿਤੀ 25.08.2017 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 12.10.2017 ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(5) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ pendent-lite@

08.09.2015 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਦੀ ਸਮਾਯੋਜਨ/ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਨਾਲ 20,000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ, ਮਿਤੀ 07.12.2015 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵਕੀਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਕੇਸ 31.05.2017 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ, ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਫਿਰ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤੀ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਐੱਸ. - ਪਤੀ, ਕਿ ਉਸਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ।

(6) ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 28-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਾਅ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ

ਲੰਮੀ, ਔਖੀ ਅਤੇ ਔਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਮਿਆਦ ਜੋ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੋੜਵੰਦ/ਅਪਰਾਧ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਈ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਸਥਿਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(7) ਅੰਤਰਿਮ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤਾਕਤ, ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਗਰੀਬ/ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ/ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਲੜਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਬਲਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਰਥਾਤ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਤਾਕੀਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 21-ਬੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿਨ ਰੱਖ ਕੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ, ਜਲਦੀ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਮਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੁਢਾਪੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। .

(8) ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡਿਫਾਲਟਰ, ਪਤੀ / ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ, ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਤੀ ਘੋਰ ਬੇਦਾਗ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨਾ, ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਦੀ ਧੁਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਨੱਚੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਬਣ ਕੇ ਬੈਠ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਕਤ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟਾਲਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੀ ਤਲਵਾਰ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਉੱਤੇ ਲਟਕਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਏਗਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ, ਐੱਚ.ਐੱਮ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਦੁਖੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ, ਵਿਵਹਾਰਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧੱਕੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ , ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਜੋ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ, ਸਥਿਤੀ/ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਢਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ/ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਫਲ। ਇਹ ਡਿਫਾਲਟ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਬਣਨਾ।

(9) ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲੋੜਵੰਦ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਲਾ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੇਵੱਸ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

(10) ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਸਹਾਰਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਾਅ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(11) ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'CPC' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ HM ਐਕਟ ਚੁੱਪ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 151 CPC ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਓ। ਐਚਐਮ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(12) ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟੇਡ _ ਬਨਾਮ ਕਨੂੰਈਆ ਲਾਲ ਭਾਰਗਵ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੀਦ ਜੈਕਬ ਬਨਾਮ ਸੋਸਾਮਾ ਗੀਵਰਗੀਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ 'ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੋਡ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਪੀਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਨੂੰਨ (ਰੈਫ. ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ) ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਜਾਂ ਬਚਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

1 ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1899,

22004 (6) SCC 378

ਸਿੰਘ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਈਡਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੜਤਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਜਾਂ ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ, ਬਸ਼ਰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ/ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਰ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਪਲੇਇੰਟ ਜਾਂ ਜਵਾਬ/ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(14) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਉਕਤ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਾਇਦ. ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ *ਕਾਬੁਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ੀਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ*, 2008 ਦੇ FAO ਨੰਬਰ M-1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 23.09.2011 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

(15) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 07.12.2015 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 08.09.2015 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

(16) ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪੈਡੈਂਟ-ਲਾਈਟ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਬਕਾਏ ਆਦਿ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼/ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ

ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(17) ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 23 (1) (ਏ) ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ। ਅਦਾਲਤ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(18) ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਮ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਪੱਟੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਿਲੀਭੁਗਤ, ਸਮਝੌਤਾ, ਮਿਲੀਭੁਗਤ, ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੇਰੀ ਸਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰਨ ਬਾਰ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

(19) "HM ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"23. ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ (1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ-

(a) ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ [ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ), ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਧਾਰਾ (ii)] ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ

(ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ

ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (i) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ [***], ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ

[(bb) ਜਦੋਂ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ]

(c) [ਪਟੀਸ਼ਨ (ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ)] ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ

(d) ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ
ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ

(e) ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨਾ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ:

[ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ii), ਧਾਰਾ (iii), ਧਾਰਾ (iv), ਧਾਰਾ (v), ਧਾਰਾ (vi) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (vii)।]

[(3) ਅਜਿਹੇ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਚਾਹੁਣ ਜਾਂ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਕੀ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇਗੀ।]

[(4) ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦੇਵੇਗੀ।]"

ਭਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਬੋਝੀਆਂ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਰਾਹਤ, ਜੋ ਕਿ HM ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(20) ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) (ਏ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਹਤ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੀ ਵੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਹੰਗਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। 'ਗਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਗਲਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਏ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੀ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ।

(21) ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਮੋਨਟੇਨੋਸ ਪੈਡੋਟ-ਲਾਈਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਕਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ HM ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ?

(22) *ਰੀਰਾਚਨ ਡੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਮਾਨਗਾਓਂਕਰ ਬਨਾਮ ਸੁਨੰਦਾ* 'ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"12. xxx xxx xxx ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ, ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। xxx xxx xxx"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਗਲਤ' ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਤਲਾਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। . ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਏ) ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ 'ਤੇ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਤੀ ਮੌਕਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਤਲਾਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੀ ਗਈ 'ਗਲਤ' ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

(23) ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੁਭਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਸੀਲਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਨਾਲ- ਨਾਲ ਜੈ ਭਗਵਾਨ ਬਨਾਮ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਕਮਲੇਸ਼ 'ਨੇ, ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹਰਕਤ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਲਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ / ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪੈਡੈਂਟ-ਲਾਈਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ, HM ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(25) ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਅਤੇ ਵਕੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਈ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ, ਜੋ, ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਪੈਡੈਂਟ-ਲਾਈਟ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਐਚਐਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਪੈਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਬਕਾਇਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

82007 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 165

92005 (3) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 224,

ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

(26) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾਵਾਦੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਬਚਾਅ 07.12.2015 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 20.01.2014 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(27) ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

(28) ਡਿਕਰੀ ਸ਼ੀਟ ਖਿੱਚੀ ਜਾਵੇ।

ਸੰਜੀਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਪਾਦਕਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ